

โดย นางสาวภรภัทร นพมาลัย

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

อบรมวันที่ 14-15 กุมภาพันธ์ 2568 โดย อาจารย์ฤทัย จงสฤษดิ์อบรมผ่านระบบ OCSC Learning Space สำนักงาน ก.พ.

สถานการณ์โลก

ความหมายและ
ความสำคัญของโมเดล
เศรษฐกิจ BCG

สถานการณ์โลกและประเทศไทยอยู่ในสภาวะ VUCA World คือ ความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน ความคลุมเครือ ทำให้ทั่วโลกได้ตระหนักถึงการพัฒนายั่งยืน และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy Model) ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาเพื่อตอบสนองความจำเป็นในปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการเข้าถึงสิ่งที่ดีกว่าของคนรุ่นต่อไปในอนาคต การพัฒนายั่งยืนต้องมี 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ **การเติบโตทางเศรษฐกิจ** **ความครอบคลุมทางสังคม** และ **การปกป้องสิ่งแวดล้อม** โดย SDG กับ BCG มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนายั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม

4 มิติการพัฒนายั่งยืน

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/>

Bioeconomy

เศรษฐกิจชีวภาพ

มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

Circular economy

เศรษฐกิจหมุนเวียน

นำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

Green economy

เศรษฐกิจสีเขียว

พัฒนาเศรษฐกิจที่พัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลเพื่อความยั่งยืน

แนวทางการดำเนินการ
พัฒนาในอนาคต

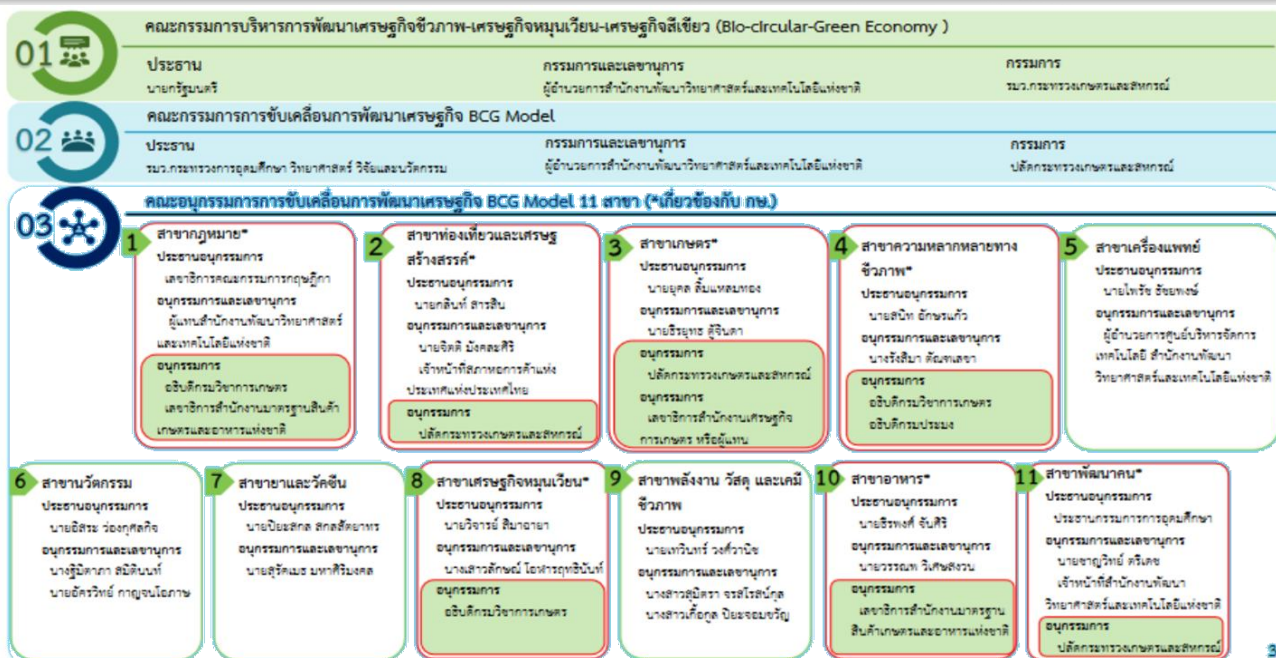
แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2570 มีรายละเอียดดังนี้

- ☐ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG ให้แก่จุลภาค
- ☐ การเร่งรัดให้หน่วยงานปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผน BCG
- ☐ การพัฒนาเกษตรกร ผู้ประกอบการให้มีทักษะใหม่ที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพที่ดีขึ้น
- ☐ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศด้วย BCG Model
- ☐ การส่งเสริมให้เกษตรกร ผู้ประกอบการประยุกต์ใช้แนวคิด BCG
- ☐ การผลักดันให้เกิดการขยายตัวของตลาดผลิตภัณฑ์และบริการ BCG ในประเทศ
- ☐ การปรับโครงสร้างสู่การผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง
- ☐ การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม BCG เดิมและใหม่
- ☐ การขยายตลาดผลิตภัณฑ์และบริการสู่ตลาดภูมิภาคและตลาดโลก
- ☐ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น
- ☐ การผลักดันให้ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์/บริการ BCG ในเวทีสากล
- ☐ การปรับปรุงระบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- ☐ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นแนวหน้าที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม

โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับเกษตรกรรม

- **เศรษฐกิจชีวภาพ** เชื่อมโยงกับเกษตรกรรมได้โดยการนำความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมมา ทำเกษตรสมัยใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพยายามที่จะยกระดับของคุณภาพ การทำให้มีมาตรฐานใน การผลิตสินค้าทางการเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตสินค้าเกษตรและการบริการที่มีมูลค่าสูง
- **เศรษฐกิจหมุนเวียน** เน้นการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่ม และลดปัญหามลพิษ การลดขยะ หรือของเสียที่อยู่ในฟาร์ม หรือพื้นที่ทำการเกษตรให้เป็นศูนย์ หรือที่เรียกว่า **zero waste**
- **เศรษฐกิจสีเขียว** ซึ่งเป็นการมองภาพรวมทั้งคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นการทำการเกษตร จะทำเกษตรที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม คุ่มค่า รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชนและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในชุมชน

กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วย BCG Model

แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model

เกษตรไทยสู่ 3 สูง “ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง”

เป้าหมายหลัก ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ **ประสิทธิภาพสูง** ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสานภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่ **มาตรฐานสูง** ด้วยระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผลผลิต โภชนาการ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้าง **รายได้สูง** ด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร” โดยมีแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง ดังนี้

